

prima instanță: A. Donos
(Judecătoria Bălți)

dosarul nr. 3ra-772/17

instanța de apel: Iu. Grosu, A. Corcenco, A. Ciobanu
(Curtea de Apel Bălți)

ÎNCHEIERE

19 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Biroul vamal Nord,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Gonvord-Auto” împotriva Biroului vamal Bălți cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Biroul vamal Bălți și menținută hotărîrea Judecătoriei Bălți din 14 noiembrie 2016,

c o n s t a ț ă:

La 28 octombrie 2015 Societatea cu Răspundere Limitată „Gonvord-Auto” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului vamal Bălți cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin decizia de regularizare a Biroului vamal Bălți nr.124 din 03.09.2015 s-a dispus încasarea de la SRL „Gonvord-Auto”, în contul statului, TVA în sumă de 146 008,42 lei, taxa vamală în sumă de 59 144,53 lei și penalități în sumă de 55 058,75 lei, suma totală recalculată suplimentar constituind 260 211,70 lei.

Consideră reclamantul decizia de regularizare a Biroului vamal Bălți nr.124 din 03.09.2015 ca fiind neîntemeiată, emisă cu încălcarea prevederilor legale și pasibilă de contestație.

În acest sens reclamantul menționează că la data de 10.08.2015 de către colaboratorii din cadrul Biroului vamal Bălți s-a efectuat controlul ulterior prin audit post-vămuire în vederea corectitudinii plasării mărfurilor în capitalul statutar și respectării destinației conform declarației vamale nr.9010I1312 din 15.05.2008. În rezultatul controlului a fost întocmit procesul-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului post-vămuire nr.12/02 din 10.08.2015, în baza căruia s-a constatat, precum că SRL „Gonvord-Auto” la 15.05.2008, în baza declarației vamale nr.9010I1312, a importat mașini și aparate de control, avînd destinația ca aport la majorarea capitalului social al întreprinderii, iar ulterior în 2012, în baza unei decizii de reorganizare, acest utilaj a fost transmis SRL „Gonvord-Auto-Plus”.

Astfel, în urma înstrăinării activelor, SRL „Gonvord-Auto” urmează să achite drepturile de import de plata cărora a fost scutit anterior.

Ulterior, Biroul vamal Bălți, în baza procesului-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului post-vămuire nr.12/02 din 10.08.2015, a emis actul de audit post-vămuire nr.12/05 din 24.08.2015 și decizia de regularizare nr.124 din 03.09.2015. La emiterea deciziei de regularizare Birou vamal Bălți s-a condus de prevederile art.35 Cod vamal.

Menționează că SRL „Gonvord-Auto” a beneficiat în mod legal de facilitățile prevăzute de art.103 al.(1) pct.23 al Codului fiscal, la importul utilajului. Pentru a facilita de scutiri SRL „Gonvord-Auto” a întrunit toate condițiile necesare, utilajul menționat pînă în prezent este proprietatea SRL „Gonvord-Auto” ce se află în capitalul social al acesteia. Anterior SRL „Gonvord-Auto” a avut intenția să se reorganizeze cu transmiterea utilajului menționat în adresa SRL „Gonvord-Auto-Plus” prin procedura de reorganizare, însă procedura de reorganizare nu a fost finisată, în acest sens SRL „Gonvord-Auto” nu a transmis în proprietatea SRL „Gonvord-Auto-Plus” utilajul menționat. Acesta a fost transmis doar în folosință temporară fără a fi vîndut.

Colaboratorii secției de control ulterior din cadrul Biroului vamal Bălți au interpretat greșit tranzacțiile care au avut loc, sancționînd SRL „Gonvord-Auto” pentru înstrăinarea utilajului în lipsa unor acte primare privind dovada de transmitere-predare în proprietate a utilajului menționat de la SRL „Gonvord-Auto” în adresa SRL „Gonvord-Auto-Plus”. SRL „Gonvord-Auto” nu a încheiat o tranzacție impozabilă în privința utilajului menționat, iar în rezultat nu poartă obligația de achitare a TVA aferentă livrării date. Astfel, a întrunit toate condițiile pentru a beneficia de scutirea TVA la importul activelor materiale, activele date pînă în prezent sînt proprietatea SRL „Gonvord-Auto” incluse în capitalul social al acesteia.

La 11.09.2015 SRL „Gonvord-Auto” a depus cerere prealabilă împotriva deciziei din 03.09.2015, însă cererea a rămas fără atenție.

Cere reclamantului anularea deciziei de regularizare a Biroului vamal Bălți nr. 124 din 03.09.2015 emisă referitor la SRL „Gonvord-Auto” privind încasarea în folosul statului a drepturilor de import în sumă totală de 260 211,760 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Bălți din 14 noiembrie 2016 acțiunea a fost admisă. A fost anulată decizia de regularizare a Biroului vamal Bălți nr. 124 din 03.09.2015 emisă referitor la SRL „Gonvord-Auto” privind încasarea în folosul statului a drepturilor de import în sumă totală de 260 211,760 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Biroul vamal Bălți a declarat apel, solicitînd casarea hotărîrii apelate.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2017 a fost respins apelul declarat de Biroul vamal Bălți și menținută hotărîrea primei instanțe.

Instanța de apel a menționat că prima instanță corect a stabilit că, conform art.103 alin. (1) pct .23 Cod fiscal RM (în redacția legii în vigoare la momentul importului bunului litigios), TVA nu se aplică la importul și pentru livrările efectuate pe teritoriul republicii a activelor materiale a căror valoare depășește 3000 lei pentru o unitate și al căror termen de exploatare depășește un an, destinate

includerii în capitalul statutar (social) în modul și termenele prevăzute de legislație. Modul de aplicare a facilităților fiscale se stabilește prin regulamentul aprobat de Guvern.

Instanța de apel a menționat că conform art.35 Cod vamal RM, în vigoare la momentul importului bunurilor în litigiu, în cazul când mărfurile sînt puse în liberă circulație la drepturi de import reduse sau zero pe motivul destinației lor finale, acestea rămîn sub supraveghere vamală. Supravegherea vamală se încheie cînd condițiile prevăzute pentru acordarea unor drepturi de import reduse sau zero încetează a mai fi aplicate sau în cazul cînd mărfurile sînt exportate sau distruse. Utilizarea mărfurilor în alte scopuri decît cele prevăzute pentru aplicarea drepturilor de import reduse sau zero este permisă cu condiția achitării drepturilor de import.

În acest context, instanța de apel a menționat că instanța de fond corect a stabilit că art. 35 din Codul vamal a fost completat prin Legea nr.103-XVI din 16 mai 2008, în vigoare din 04.07.2008 pînă la 13 ianuarie 2012, și anume, după textul „Utilizarea mărfurilor” a fost introdus textul „pe parcursul a cel puțin 3 ani”.

Instanța de apel a menționat că în cadrul examinării cauzei s-a stabilit incontestabil că utilajul importat a fost înstrăinat după expirarea termenului de restricție de trei ani, stabilit prin art. 35 din Codul vamal, în vigoare la data efectuării importului.

La data de 26 aprilie 2017 Birou vamal Nord a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd casarea ei și a hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri.

În motivarea recursului recurentul a invocat că în cazul dat reorganizarea prin separare s-a realizat prin desprinderea de la SRL „Gonvord-Auto” și transmiterea către o altă întreprindere deja existentă către SRL „Gonvord-Auto-Plus” a capitalului social în mărime de 653711 lei. Ambele sunt persoane juridice distincte, cu fondatori diferiți, ștampile diferite și coduri fiscale diferite. Astfel, în cazul reorganizării SRL „Gonvord-Auto” prin separare au fost operate în actele de constituire modificări privind transmiterea utilajului care a beneficiat de tratament tarifar favorabil.

Mai menționează că odată cu efectuarea auditului, adică începînd cu 23.07.2015 SRL „Gonvord-Auto” a început să modifice actele de constituire (argumentînd că aceasta este o greșeală și reorganizarea nu a avut loc pînă la capăt, ceea ce este complet interpretat greșit) unde a restabilit la situația inițială capitalul social, dar aceste acțiuni nu absolvă de răspundere întreprinderea SRL „Gonvord-Auto” pentru că a transmis activele materiale altei întreprinderi care este interzis de legislația vamală.

Sușține că în rezultatul stabilirii tuturor circumstanțelor, specialiștii desemnați întru efectuarea controlului audit post vămire au concluzionat asupra faptului, că SRL „Gonvord-Auto” în luna decembrie 2012, a transmis în folosință utilajul importat conform declarației vamale nr. 901011312 din 15/05/2008 și 901011802 din 25/06/2008, care a fost declarat în regim vamal de import definitiv și plasat în capitalul social al întreprinderii, pentru care nu au fost achitate drepturile de import pe motivul destinației lor finale.

Așadar, probele administrate demonstrează cu certitudine că întreprinderea SRL „Gonvord-Auto” a înstrăinat mijloacele fixe importate în privința cărora au fost acordate facilități de la achitarea drepturilor de import, în lipsa achitării drepturilor de import, ignorând astfel prevederile art.35 Codul Vamal.

În opinia recurentului, instanța de fond și instanța de apel nu au dat apreciere corectă art. 35 Cod Vamal, care se aplică în acea redacție când apare obligația vamală art.127/5, alin.(1) lit.c) Cod Vamal (adică când a fost transmis în folosință activele materiale care beneficiau de tratament tarifar favorabil, data fiind 08.12.2012, adică art. 35 cod Vamal care a fost modificat prin Legea nr. 267 din 23.12.2011 în vigoare din 13.01.2012).

Aici, reiterează faptul că se aplică acea redacție a art. 35 Cod Vamal, când apare obligația vamală, unde potrivit art. art.127/5, alin.(1) lit.c) Cod vamal, obligația vamală apare în cazul utilizării mărfurilor în alte scopuri decât cele stabilite prin destinația finală a acestora, dacă în această bază au beneficiat de un tratament tarifar favorabil, adică data transmiterii 08.12.2012 de SRL „Gonvord-Auto” către SRL „Gonvord-Auto-Plus”.

În contextul celor menționate, invocă că nerespectarea condițiilor prevăzute pentru care au fost acordate facilitățile vamale, a condus la utilizarea mărfurilor în alte scopuri decât cele stabilite, modificând destinația finală a acestora, fapt ce atrage după beneficierea neîntemeiată de facilităților fiscale și vamale la importul mărfurilor indicate de SRL „Gonvord-Auto”, prejudiciind astfel bugetul de stat.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că conform ștampilei aplicate pe plicul de corespondență se atestă că recursul la data de 20 aprilie 2017 a parvenit la oficiul poștal. Prin urmare, recursul declarat de către Biroul vamal Nord a fost depus în termen.

Examinînd temeiurile recursului declarat de Biroul vamal Nord în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Biroul vamal Nord nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Biroul vamal Nord.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Biroul vamal Nord se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru